

Elżbieta Matyaszevska – historyk sztuki, doktor nauk humanistycznych, absolwentka historii sztuki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Była pracownikiem Instytutu Leksykografii KUL – redaktorka i autorka hasła z zakresu sztuki religijnej, zamieszczonych w *Encyklopedii Katolickiej*. Przez lata współpracowała z redakcjami lubelskich i warszawskich periodyków, publikując relacje z wystaw sztuki dawnej i współczesnej, a także cykliczne teksty z zakresu historii ubioru, mody i rzemiosła artystycznego. W ramach prac związanych z gromadzeniem informacji o stratach kultury polskiej, prowadzonych przez Wydział do spraw Strat Wojennych Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, przygotowała kilkadziesiąt kart obiektów rzeźbiarskich z XIX i XX wieku utraconych podczas II wojny światowej. Obecnie współpracuje z Instytutem Sztuki PAN w Warszawie, a także Redakcją *Polskiego Słownika Biograficznego*, pisząc biografie polskich

artystów, przewidziane do kolejnych tomów obu słowników. Utrzymuje stały kontakt jako wykładowca z Uniwersytetem Trzeciego Wieku w Lublinie, Tomaszowie Lubelskim oraz Świdniku, a także z Filharmonią Lubelską, przygotowując tam, w ramach Akademii Muzyki i Plastyki, prezentacje z zakresu sztuk plastycznych, wpisujące się w określone tematy muzyczne (oferta jest skierowana do szkół ponadpodstawowych Lublina i regionu). Od paru lat związana jest z Domem Kultury LSM w Lublinie, gdzie w ramach tematów przewodnich „Niespiesznie po Lublinie”, „Czy artysta może być kobietą”, „Galeria arcydzieł”, prowadzi cykliczne wykłady z historii sztuki, popularyzujące wiedzę o znanych i mniej znanych artystach oraz artystkach, a także wybranych arcydziełach sztuki europejskiej.

Jest autorką książki „*Wierzę w cuda nie od dziś*”. *Religia w życiu i twórczości Jana Matejki* (Lublin 2007), współautorką albumowego opracowania *Matejko. Obrazy olejne. Katalog* (Warszawa 1993), autorskich rozdziałów w kilku publikacjach zbiorowych dotyczących ikonograficznej obecności zwierząt w dziełach sztuki, referatów poseyjnych podejmujących problematykę sztuki religijnej oraz kilkunastu publikacji naukowych i popularnonaukowych z zakresu ikonografii chrześcijańskiej i malarstwa polskiego. Jest członkiem Stowarzyszenia Historyków Sztuki.

Dom Kultury
Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

CZwartki ze Sztuką

Spotkanie z historykiem sztuki

dr Elżbieta Matyaszevska

BIBLIA W OBRAZACH

Z Egiptu

do Ziemi Obiecanej

Józef, syn Jakuba i ukochanej żony Racheli przyszedł na świat w ziemi Kanaan, ale niezbyt długo tam mieszkał. Jego bracia, a było ich dziesięciu – zarówno rodzonych, jak i przyrodnich – odczuwali zawiść z powodu wyjątkowego traktowania go przez ojca, toteż postanowili pozbyć się niewygodnego brata, sprzedając go do niewoli. Jakuba zaś utwierdził w przekonaniu, że jego ulubiony syn został pożarty przez dzikie zwierzęta. Kilkunastoletni Józef został zatem wywieziony do Egiptu i tam kupił go Potifar, dowódca straży przybocznej faraona. Dość szybko nabrał on do Józefa zaufania, mimo iż ten był niewolnikiem, i powierzył mu zarządzanie własnym majątkiem. Młodzieniec zyskał też sławę jako ktoś, kto potrafi odczytywać sny – z jego pomocy w interpretacji sennych marzeń korzystał sam faraon, który, utwierdzony w przekonaniu o mądrości Józefa, powierzył mu wkrótce zarządzanie całym Egiptem.

Droga, jaką przebył najmłodszy syn Jakuba – od niewolnika do zarządcy bogatego kraju arabskiego – inspirowała artystów wielu epok i kręgów kulturowych, tym bardziej, że już od VI wieku osobę Józefa odczytywano jako prefigurację Chrystusa. Jego życie stało się więc tematem wielu cykli malarskich wchodzących w zakres sztuki chrześcijańskiej - od scen z handlarzami niewolników, przez konflikt z żoną Potifara, odczytywanie snów faraona oraz zdobycie najwyższych godności w egipskiej społeczności,

aż po sceny pogodzenia się z braćmi i sprowadzenia ich do jego nowej ojczyzny.

Izraelscy potomkowie Józefa pozostawali w ziemi egipskiej jeszcze przez niemal 400 lat od jego śmierci. Gdy jednak Egipcjanie, zapomniawszy o dawnych zasługach syna Jakuba, zaczęli prześladować mieszkających w ich kraju Izraelitów, ci postanowili niegościnnie opuścić i wrócić do ziemi przodków. Ich przywódcą w tym przedsięwzięciu stał się Mojżesz, syn lewity Amrama i jego żony Jokebed, adoptowany oraz wychowywany przez córkę faraona. To on właśnie otrzymał wyraźne polecenia od Boga, by uwolnić naród izraelski z egipskiej niewoli i doprowadzić go do Ziemi Obiecanej. Mojżesz wypełnił wolę Boga i, choć sam nie wszedł na teren Ziemi Obiecanej, doprowadził swój lud do jej granic. Poprzedzające ucieczkę z Egiptu plagi, jakie Bóg zesłał na Egipcjan, dramatyczne dla wojsk faraona przejście przez Morze Czerwone, manna z nieba, Tablice Praw wręczone Mojżeszowi przez Boga oraz wiele innych epizodów z niemal czterdziestoletniej wędrówki ludu izraelskiego do Kanaan stały się bogatym źródłem inspiracji zarówno dla malarzy, jak i rzeźbiarzy oraz grafików. Powstające przez wieki dzieła zachwycały nie tylko formą czy układem kompozycyjnym, ale też dokładnością, z jaką artyści przedstawiali w nich treści opisane w ostatnich rozdziałach Księgi Rodzaju oraz na kartach Księgi Wyjścia.

Dom Kultury
Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

CZWARTKI ZE SZTUKĄ

Spotkanie z historykiem sztuki

dr Elżbietą Matyaszewską

BIBLIA W OBRAZACH

Z Egiptu do Ziemi Obiecanej

Spotkanie odbędzie się

w czwartek 8 lutego 2018 r. o godz. 18.00

w sali widowiskowej Domu Kultury LSM

w Lublinie, ul. K. Wallenroda 4a, tel. 81 743 48 29

www.domkulturyism.pl

Wstęp wolny